

Управління культури і туризму
Сумської обласної державної адміністрації
Комунальний заклад Сумської обласної ради
"Сумська обласна бібліотека для дітей"

*Характерник української
дитячої літератури
Володимир Рутківський*

Методичні поради
(до 80-річчя від дня народження)

Суми
2017

Управління культури і туризму
Сумської обласної державної адміністрації
Комунальний заклад Сумської обласної ради
"Сумська обласна бібліотека для дітей"

*Характерник української
дитячої літератури
Володимир Рутківський*

Методичні поради
(до 80-річчя від дня народження)

Суми
2017

Характерник української дитячої літератури Володимир Рутківський: методичні поради: до 80-річчя від дня народження видатного українського поета, письменника, лауреата літературних премій імені Лесі Українки, імені Миколи Трублаїні, імені Віктора Близнеця та Національної премії України імені Тараса Шевченка Володимира Рутківського/ КЗ СОР «Сумська обласна бібліотека для дітей»; уклад. Т.І.Бурятова. – Суми, 2017. – 20с.

Посібник висвітлює життєвий і творчий шлях письменника, містить розробки заходів для популяризації його творів.

Склала
Відповідальна за випуск
Комп'ютерний набір
Комп'ютерна верстка
Тираж 5 прим.

Бурятова Т.І.
Тогобіцька Л.М.
Бурятова Т.І.
Ємельяненко Т.М.

...здається, що і проза Рутківського така ж невимушено-щира й органічна, як він сам. І вони разом – письменник і його книжки — творять навколо себе оте диво, що звемо Добрий Божий світ і якого нам усім так не вистачає!»

Леся Воронина

*Сім'я Рутківських,
червень 1941*

Провідний український дитячий письменник Володимир Григорович Рутківський народився 18 квітня 1937 року в селі Хрестителеве на Черкащині в родині вчителів.

Його дитинство припало на воєнне лихоліття. Про своє дитинство та здиблений війною світ довкола, яскраво змалювавши моменти тогочасного життя, Володимир Григорович згодом розповів у «Потерчатах» —

«дитячій сповіді для

дорослих, які так нічому й не навчилися», котра по праву посіла місце поряд з такими перлинами, як «Гуси-лебеді летять» М.Стельмаха, «Зачарована Десна» О.Довженка, «Климко» та «Вогник далеко в степу» Гр. Тютюнника.

«...Я, мабуть, письменником став тільки для того, щоб написати цю сповідь», — зізнається письменник. Цей твір про дитинство адресований читачам із спонуканням осмислити трагічний і драматичний життєвий досвід малого хлопчика, винести урок людяності, проаналізувавши події того часу, зробити певні висновки.

*Брати Володимир і
Віктор Рутківські 1948р.*

Середню освіту Володимир Григорович здобував у Богодухівській та Великобурімській середній школі Чорнобаївського району на Черкащині. З цього віку хлопець відкрив у собі нахили і здібності до історичного пошуку, котрі не полишають письменника й досі, спонукаючи не просто писати цікаві історичні твори для дітей, а й відкривати до нього ще не описані, інколи й не досліджені періоди вітчизняної історії.

З дитячих років Володимира Григоровича вабила історія. Як згадує сам письменник, «дитинство моє минуло над Сулою, поміж Россю і Диким степом. Саме в наших місцях зупинявся князь Ігор перед невдалим походом на половців. І з полону тікав теж через наші місця. У наших місцях бився Наливайко, неподалік народився Морозенко – той самий, за яким плакала Україна. Тож жити поза історією я просто не міг». Кожен клаптик землі, де зростав майбутній письменник, дихав історією.

Становленню його інтересу до українських старожитностей сприяло те, що шкільний гурток, старостою якого був Володимир, відкрив у своєму селі залишки найдавнішого на той час поселення в Україні. І перші прозові твори для дітей письменника написані на автобіографічному матеріалі.

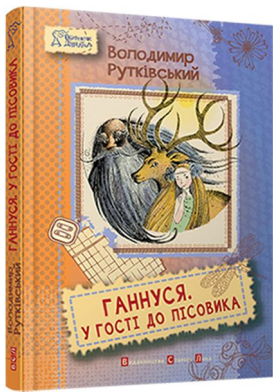
Дуже цікавою є думка Володимира Рутківського про дитинство і письменників, які пишуть для дітей: «Забувши дорогу в дитинство, він (письменник) пише не для дітей, а просто згадує свої дитячі роки. А зрікатися свого дитинства – все одно, що зрікатися власного кореня. З власного досвіду знаю, що коли людина привчена не нудьгувати в дитинстві – вона і в дорослому стані залишиться діяльним оптимістом. І взагалі все, що є гіршого чи кращого в людині – закладається в неї з дитинства...»

Вищу освіту Володимир Григорович отримував спочатку в Одеському інституті харчової холодильної промисловості, а за два роки потому перевівся до Одеського політехнічного, працював на Одеському суперфосфатному, проте незабаром зрозумів, що справжнє його покликання – література. В подальшому став працювати журналістом. Згодом В. Рутківський закінчив Вищі літературні курси в Москві. Друкуватися Володимир Григорович почав з 1959 року, літературний стаж письменника – понад півстоліття. Мешкає, працює і творить письменник в Одесі.

Літературну діяльність Володимир Рутківський розпочинав як поет. У його доробку поетичні збірки «Краплини сонця» (1966), «Плоти» (1968), «Повітря на двох» (1973), «Відчиніть Богданкове вікно» (1974), «Рівновага» (1977), «Знак глибини» (1987), «День живої води» (2005).

Але згодом вирішив писати для дітей та юнацтва. Письменник дуже виважено ставиться до дитячої літератури. «Я намагаюся говорити з нею (дитиною) спочатку про загальнолюдські, християнські цінності, і вже тоді – про такі поняття, як патріотизм, любов до рідної землі і свого минулого. Бо ж без поваги до інших людей і народів, не виховати і поваги до себе. А ще я хочу вкласти в мізки дорослим, що **Дитина** – це теж звучить гордо. Це особистість, до якої треба ставитися з повагою».

Навчаючись у Москві, Володимир Рутківський уперше спробував себе в прозі для дітей (повість «Ганнуся»).

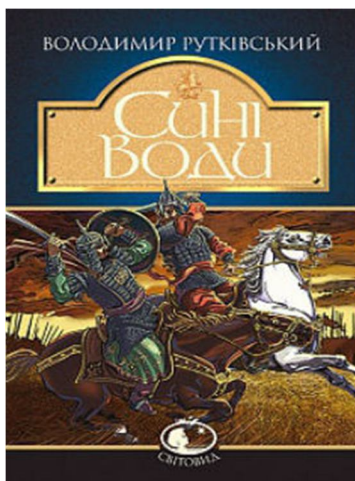
Доля прозових дитячих книжок Володимира Рутківського: повістей «Ганнуся» (1977), «Гості на мітлі» (1988), «Бухтик з тихого затону» (1981), «Канікули у Воронівці» (1989), «Намети над річкою», «Слуга баби-Яги» (1994), повісті-легенди «Сторожова застава» (1991), книги нарисів «Земля майстрів» (1985), п'єси-казки «Прибульці» (1993) виявилася такою ж складною, як і доля його поетичного доробку.

За радянських часів письменник зазнавав неодноразових звинувачень в українському націоналізмі, його твори відмовлялися друкувати в єдиному на той час дитячому видавництві України «Веселка».

Як тільки з'явилась найменша можливість, Володимир Рутківський взявся за свій давній задум – довести дітям, що історія їхнього народу нічим не поступається історіям інших народів.

Так, на сторінках журналу «Однокласник» у 1991 році з'являється повість «Сторожова застава», удостоєна премії ім. Миколи Трублаїні, а в 2002 – літературної премії ім. Лесі Українки, Міжнародного освітнього фонду ім. Ярослава Мудрого.

У 2004 році у видавництві «Зелений пес» побачила світ улюблениця автора – історична діалогія «Сині Води».

А 2007 року видавництво «А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА» видало «Джури козака Швайка».

Його твори високо оцінили критики і колеги-письменники. «Історико-художня проза Володимира Рутківського – феномен у сучасній українській літературі для дітей та юнацтва», – вважає Тетяна Качак. На думку Дмитра Стуса, «Рутківський – найкращий дитячий прозаїк». «Його твори формують свідомість наших дітей. Вони надзвичайно цікаві, живі, справжні і талановито написані», – визнає Леся Воронина.

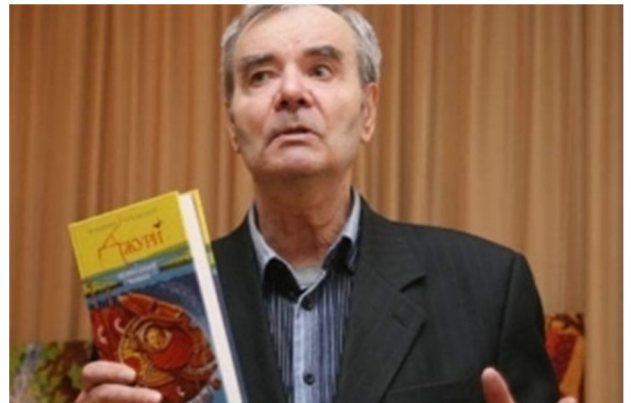
Роман письменника «Джури-характерники» став переможцем книжкового рейтингу від «Літакценту», роман «Джури козака Швайки» та повість «Потерчата» були відзначені «Книжкою року-2009» та Бі-Бі-Сі.

У 2011 році Володимир Рутківський став лауреатом премії «Книга року Бі-Бі-Сі» за історичний роман-дилогію «Сині Води».

Якщо попередні твори Рутківського орієнтовані на дитину, яка пізнає світ, то його історична проза звернена до підлітка, котрий визначається з власними ідеалами. «Тож треба делікатно і ненав'язливо підводити його до розуміння основ українського патріотизму, потрібно прищеплювати йому вселюдські естетичні цінності. І цю місію має виконувати саме українська література для дітей. Наприклад, коли я брався до «Джурів козака Швайки», то мав намір не просто розповісти про якийсь епізод із життя козащини, а саме про тих наших людей, хто започаткував таке унікальне явище, як українське козацтво» – говорить письменник.

9 лютого 2012 року було оголошено список переможців Національної премії України імені Тараса Шевченка. Володимир Рутківський переміг у номінації «література» за історичну трилогію для дітей «Джури» («Джури козака Швайки», «Джури-характерники», «Джури і підводний човен».

У 2015 році вийшов четвертий роман «Джури і Кудлатик».

Лауреат Національної премії України імені Тараса Шевченка Володимир Григорович Рутківський заснував літературну премію «Джури».

Премія «Джури» надаватиметься на відсотки від грошової частини Шевченківської премії, отриманої письменником, за нові високохудожні твори для дітей та юнацтва на історико-краєзнавчу тематику, а також за ілюстрації та літературно-критичні праці, спрямовані на виховання юних українців у дусі національно-патріотичних цінностей. Першими володарями премії Володимира Рутківського «Джури» стали художник-ілюстратор М. Паленко (2013 р.) і поет-мариніст Анатолій Качан (2014 р.). У 2015 році за вагомий внесок у дослідження та популяризацію дитячої книжки в Україні відзначена премією Наталія Марченко, дослідниця дитячої літератури.

Твори Шевченківського лауреата виходять на екрани України. У 2013 році кінопроект за романом Володимира Рутківського «Сторожова застава» переміг у 5-му конкурсі Державного агентства з питань кіно.

У Карпатах, на скелях Довбуша, тривали зйомки повнометражного українськомовного пригодницького фентезі «Сторожова застава» за мотивами однойменної книжки Володимира Рутківського. Прем'єру кінострічки, яку підтримало Держкіно, було заплановано на кінець 2016 року. Чекаємо на свій український дитячий блокбастер – сімейну казку для всіх.

У 2016 році українсько-російська група компаній «Star Media» розпочала роботу над новим повнометражним історично-пригодницьким фільмом «Джури козака Швайки» в жанрі історичний екшн із елементами містики й детективу за мотивами однойменного роману Володимира Рутківського. Сценарій разом із Рутківським написала відома письменниця і сценарист Ірен Роздобудько.

Герой трилогії «Джури» Санько-характерник навчився не тільки ворожбитських і знахарських таємниць, а й того, як слухати світ, виховувати вовків. Він унікальний своєю Божою іскрою. А Митець від Бога – характерник української дитячої літератури Володимир Рутківський знає таємниці минулого й майбутнього і людської душі, і людської історії. Він причетний до всього, що діється, він слухає світ! Саме в здатності людини бути людиною і є найбільша правда й найважче завдання! Його твори відкрили принципово нову сторінку української літератури, вони навчають, за висловом Івана Андрусяка, «живому природному патріотизму», його

талант щедрий та веселий, він сам джура української літератури. Скільки добра, світла та оптимізму випромінює письменник!

Оминаючи технологічні процедури,

Що їх утвердили соратники Качанові,

Рутківський пише романюгу «Джури»,

Знаходить в історії сторінки пречудові.

Але письменник — губа не дура! —

Працює і серцем, і головою,

І написане свідчить, що автор не джура,

Коня осідлавши, він гетьман із булавою.

Штукар він і майстер вищої породи,

Людей оживляє, малює природи картини.

Перепливає вправно забуті Сині Води,

Проникає в далекі історичні глибини.

Ці веселі рядки поет Петро Осадчук присвятив Володимиру Григоровичу Рутківському з нагоди його ювілею.

В ювілейний рік вдячні читачі бажають улюбленому автору: нехай удача осяває життєвий шлях, а нові книги ще довго-довго приносять радість поколінням дітлахів!

Детальніше ознайомитись із життєвим і творчим шляхом, змістовно підготуватись до проведення заходів з відзначення ювілею Володимира Григоровича Рутківського допоможуть подані нижче матеріали.

На фото (зліва направо):

*Олександр Гаврош, Дмитро Стус,
Володимир Рутківський, Анатолій Качан*

**Книжкова виставка-портрет
Щедрий талант Володимира Рутківського**

Цитата до виставки:

«Вірю не стільки в себе,
Скільки у своїх героїв...»

Володимир Рутківський

I розділ Книжкова галактика Володимира Рутківського

(«Канікули у Воронівці», «Потерчата», «Намети над річкою», «Слуга Баби Яги», «Ганнуся», «Бухтик з Тихого затону», «Гості на мітлі»).

II розділ Славетні джури письменника

(«Джури козака Швайки», «Джури і підводний човен», «Джури-характерники», «Джури і підводний човен», «Джури і Кудлатик», «Сторожова застава», «Сині води»).

III розділ Поет. Прозаїк. Публіцист

(«Знак глибини», «День живої води», «Відчиніть Богданкове вікно», «Краплини сонця», «Плоти», «Володимир Григорович Рутківський: «Яке то неймовірне щастя – бути просто людиною»).

Літературна вікторина за романом «Джури козака Швайки»

1. В якому столітті відбувається дія роману?

13 ст.

14 ст.

15 ст.

2. Про яку історичну подію згадується у творі?

Нашестя Батия.

Битва під Синіми Водами.

Повстання Наливайка.

3. Де жили Санько, Грицик і Демко?

У Києві.

У Воронівці.

У Переяславі.

4. Що означає татарською мовою слово «козак»?

Вільна людина

Воїн.

Мисливець.

5. Ким був козак Швайка?
Отаманом перших козаків
Кобзарем
Розвідником-вивідувачем.
6. Хто врятував Швайку від татарської погоні?
Кінь Вітрик.
Вовк Барвінок.
Санько.
7. Яке прізвисько отримав Демко від діда Кібчика?
Богатир
Манюня.
Дурна Сила.
8. Чому Грицик і Санько змушені були тікати з села?
Рятувалися від гніву пана Кобильського.
Шукали пригод.
Втікали від татар.
9. Хто водночасно служив і татарам, і шляхті?
Швайка.
Дід Кудьма.
Тишкевич.
10. Чому навчав Санька дід Кудьма?
Ворожбі і знахарству
Військовій справі.
Грі на кобзі.
11. Хто був першим джурою козака Швайки?
Санько.
Демко.
Грицик.
12. Про кого козаки вирішили: «На острові їх тут не буде»?
Про татар.
Про ляхів.
Про жінок.
13. Як називалося житло козаків?
Хата.
Курінь.
Січ.
14. Якому герою належать слова: «...Україна не сьогодні-завтра готова спалахнути, як оце багаття»?
Швайці
Дідові Кудьмі.
Дідові Кібчику.

Бліц-вікторина за романом «Сині води»

1. Яка історична подія зображена у творі? (**Битва на Синіх Водах, 1362 рік**).
2. Де відбуваються події твору? (**український степ, р. Сині води**)
3. Хто є головними персонажами твору? (**волинський князь Дмитро Боброк, хан Мамай, литовський князь Ольгер, козаки**)
4. За що воюють герої роману? (**за звільнення від монголо-татарського іга**)
5. Чи можемо ми таку боротьбу назвати визвольною? Чому? (**завдяки битві південно-західна частина колишньої Київської Русі була фактично звільнена від іга Орди**).

Літературна гра

Умови гри. У грі можуть брати участь як окремі читачі, так і команди. За вірну відповідь нараховується певна кількість балів. Якщо учасник або команда не відповідають на питання, право відповіді надається наступному. Виграє той, хто набирає найбільшу кількість балів.

Тур перший.

Біографія. Бліц-вікторина (1 бал)

1. Скільки років від дня народження виповнюється у 2017 році Володимиру Григоровичу Рутківському? (**80**)
2. Ким були його батьки ? (**вчителі**)
3. Де минуло дитинство письменника? (**на Черкащині**)
4. Який вищий навчальний заклад закінчив письменник?
(**Одеський політехнічний інститут**)
5. В якому місті живе і працює письменник? (**м. Одеса**)
6. Який із шкільних предметів найбільше подобався юному Володі Рутківському? (**історія**)
7. Коли і за який твір письменник одержав Шевченківську премію?
(**2012р., за трилогію «Джури»**)

Тур другий.

«Впізнай книгу» (3 бали)

1. Повість, герой якої потрапляє у подорож у часі до українських багатирів.
(**«Сторожова застава», Вітько Бубненко**)
2. Повість, у якій відбувається витягання відра з криниці...кішкою, зустріч з маленькими їжачками, вариться варення під відкритим небом.
(**«Ганнуся»**)

3. Повість, де автор згадує довоєнне дитинство, воєнне лихоліття, рудого Песика.

(«Потерчата»)

4. В якому творі був вовк, якого звали як квітку?

(«Джури козака Швайки», вовк Барвінок)

5. В якому романі з'являється перший козацький підводний човен?

(«Джури і підводний човен»)

6. Назвіть останній роман про джур.

(«Джури і Кудлатик»)

7. Захоплююча повість-казка про дружбу школярів Сергійка та Олі з дивовижним підводним створінням.

(«Бухтик з Тихого затону»)

8. Разом з героями якого роману, трьома сміливцями, що жили у XIV столітті, читачі стають свідками драматичних подій, які змінили хід історії.

(«Сині Води»)

Тур третій.

«Впізнай героя за портретом» (4 бали)

1. «З усіх уруських вивідників був чи не найвсюдисущіший і найневловиміший. То його сліди зринали біля дніпровського острова Хортиці, Очакова, а то й у самій Кафі - серці непереможного Криму. Скільки разів на нього влаштовували засідки і ставили пастки, скільки кінних загонів розсипалося через нього по неосяжних ординських степах - і все на марне. Вислизав він, як хитрий змії. Прокрадався, неначе вовк. Або перевертень, що приймав будь яку подобу. Справжній лицар, його поважають усі козаки й бояться вороги; про нього йде слава як про спритного, відчайдушного, невловимого козацького вивідника».

(козак Швайка, «Джури козака Швайки»)

2. «І цей здоровецький хижак зі страшними іклами, повівся, мов цуценятко. Він тонко заскавулів і кинувся Швайці на груди. А що був уже не цуценятком, а важким звіром, то Швайка ледве втримався на ногах».

(вовк Барвінок, «Джури»)

3. «Вона, мабуть, була в доброму гуморі – йшла собі і тихенько співала про калину, яка росла в лузі. Коли вершники під'їхали до неї, вона насупила свої світлі брови, стріпнула косою і взялася за корито».

(Ждана, «Джури»)

4. «Дурною Силою його називали не тому, що в його голові бракувало якоїсь клепки. Ні, він був хлопець, як і всі. І не набагато старший від Санька з Грициком. Лише на три роки. От тільки сила у нього була якась дурна. Як стисне комусь руку, то у того аж пальці злипаються. А одного разу дядьки

засперечалися, хто з них зможе витягти з баюри навантаженого воза. Тягли, тягли – ні в кого не виходило. А він підійшов, уперся в землю, смикнув за дишло – і відлетів кроків на п'ять. Разом з дишлом».

(Демко Дурна Сила, «Джури»)

5. «Нещодавно дівчинці виповнилося дев'ять років і я подарував їй на день народження велику ляльку, яка вміла вимовляти слово «мама» і заплющувати очі. Інколи мені здається, що вона нічим не відрізняється від тих хлопчаків, про яких я вже казав. Вона ні хвилини не може всидіти на місці. Дзига, а не дівчинка. Навіть дивно, як їй вдається приносити зі школи гарні оцінки».

(Ганнуся, повість «Ганнуся»)

6. «Ми з Барвінком – козацькі вовки. Наші ноги можуть наздогнати будь-якого звіра, а ікла – розтрити будь-яку кістку. Нам під силу без передиху доставити важливе повідомлення від моря аж до самого Переяслава чи навіть до Києва, відчувати татарів на відстані кількох польотів стріли або непоміченими розгулювати поміж шатрами їхніх аулів».

(вовки Кудлатик і Барвінок, «Джури і Кудлатик»)

7. «У діда Куделі він навчився не тільки ворожбитських таємниць, а й того, як слухати світ. Він здатен рубати дерево ребром долоні, підкорювати собі звірину й людей, рятує від смерті Швайку з Грицьком, товаришує не лише з тваринами, а й із птахами та рибами».

(Санько-характерник, «Джури»)

8. «Він сирота. Жвавий, моторний, непосидючий, гарячковитий, має зірки очі, знає татарську мову і пасе панську худобу. Лише його любить і слухає страшний бугай Петрик».

(Грицик, «Джури»)

Шановні колеги! Будемо щиро раді, якщо наші методичні поради допоможуть вам на належному рівні організувати і провести заходи, присвячені творчості українського письменника Володимира Рутківського, наблизять його твори до юних читачів.

«Немає більшого кайфу, ніж похвала дітей-читачів»

В. Рутківський

Твори Володимира Рутківського

Рутківський, Володимир. Бухтик з Тихого затону: казкова повість: [для мол. та сер. шк.віку] / Володимир Рутківський. – К.: А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2012. - 240 с.: іл.

Рутківський, Володимир. Ганнуся: весела пригодницька повість: [для мол. шк. віку] / Володимир Рутківський; іл. І.Клочковської. - Львів: Вид-во Старого Лева, 2012. - 252 с.: ілюстр.

Рутківський, Володимир. Гості на мітлі: повісті-казки / Володимир Рутківський; худож. Р.Безп'ятов, Г.Філатов. – К.: Веселка, 1988. – 288 с. : іл.

Рутківський, Володимир. Джури козака Швайки: іст. трилогія для дітей. Кн. 1 / Володимир Рутківський; ілюстр. М. Паленко. – К. : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2011. – 432 с. : іл.

Рутківський, Володимир. Джури-характерники [друга кн. трилогії «Джури»] / Володимир Рутківський; ілюстр. М. Паленка. – 2-е вид. – К. : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2010. – 447 с. : іл.

Рутківський, Володимир. Джури і підводний човен: [третя кн. трилогії «Джури»] / Володимир Рутківський; худож. М. Паленко. – К. : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2010. – 400 с. : іл.

Рутківський, Володимир. Джури і Кудлатик: повість / Володимир Рутківський; худож. М.Паленко. – К.: А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2015. – 272с.: іл.

Рутківський, Володимир. Канікули у Воронівці: повісті / Володимир Рутківський ; худож. Г.Лютиш. – Одеса: Маяк, 1989. – 175 с. : іл.

Рутківський, Володимир. Потерчата: дитяча сповідь для дорослих, які так нічому й не навчилися / Володимир Рутківський. - Тернопіль: Навч. книга-Богдан, 2013. - 256 с.: іл.

Рутківський, Володимир. Сині Води: історичний роман: для сер. та ст.. шк.віку / Володимир Рутківський. – Тернопіль: Навч. Книга. – Богдан, 2015. – 440с. – (Бібліотека світової літератури для дітей у 100 томах «Світовид». Серія третя. Література XX століття).

Рутківський, Володимир. Сторожова застава: повість із життя Київської Русі / Володимир. Рутківський. - К.: А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2013. - 304 с.: іл.

Література про Володимира Рутківського

Александрова, Галина. Над текстами долі Володимира Рутківського: рецензії / Галина Александрова // Дивослово. – 2015. - №3. – С.62-63.

Василяшко, В. Ластівка п'є на льоту: [про історичний роман «Джури козака Швайки»] / В.Василяшко // Літ. Україна. – 2008. – 7 лютого. – С.6.

Володимир Григорович Рутківський : «Яке то неймовірне щастя – бути просто людиною!»: біобібліогр. нарис / держ. закл. «Нац. б-ка України для дітей»; уклад. Н. О. Гажаман. – К., 2009. – 78 с. – (Серія «Дитячі письменники України»).

Володимир Рутківський та його історичні твори для дітей. // Українська мова та література. – 2015. – №6. – С.4.

Дмитренко, Наталія. Письменник-характерник / Наталія Дмитренко // Україна молода. – 2012. – №58. – С.12-13.

Добрий та веселий казкар Володимир Рутківський: реком. бібліогр. список для читачів-учнів 4-6 кл. / Держ. б-ка України для дітей; уклад. Н.О.Гажаман. – К., 2002. – 14с. : іл.

Качак, Тетяна. Тема війни і мира в сучасній українській прозі для дітей та юнацтва / Тетяна Качак // Українська література в загальноосвітній школі. – 2015. – № 3. – С.22-24.

Кобець, С.В. Володимир Рутківський «Джури козака Швайки»: твір про волелюбних та сміливих героїв / С.В. Кобець // Вивчаємо українську мову та літературу. – 2016. – №12. – С.20-23.

Марченко, Н. Володимир Рутківський: тексти долі: Біографічний нарис / Наталія Марченко. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2014. – 432с.

Овдійчук, Лілія. Біографічна книга про Володимира Рутківського від Наталі Марченко / Лілія Овдійчук // Українська літературна газета. – 2015. – № 22. – С.17.

Павлів, Ірина. Володимир Рутківський «Джури козака Швайки» / Ірина Павлів // Дивослово. – 2014. – № 11. – С.22-26.

Щербакова, Л.Задовго до Гаррі Поттера: [про іст. роман «Джури козака Швайки»] / Л.Щербакова // Літературна Україна. – 2006. – 26 травня. – С.6.

Інтернет-ресурси

Гаврош Олександр. Характерник літературного степу [Електронний ресурс]: [веб-сайт]. – Режим доступу: <http://litakcent.com/2011/02/02/>. – Назва з екрану.

Малетич Наталка. «Ганнуся» Володимира Рутківського [Електронний ресурс]: [веб-сайт]. – Режим доступу: <http://starylev.com.ua/club/article>. – Назва з екрану.

Володимир Рутківський: доросла розмова з дитячим письменником [Електронний ресурс]: [інтерв'ю] / авт. О.Гаврош // Мистецька сторінка: [веб-сайт]. – Режим доступу: <http://storinka-m.kiev.ua/article.1147>. – Назва з екрану.

Рутківський_Володимир [Електронний ресурс]: [біогр. довідка]: [веб-сайт]. – Режим доступу: <http://ababahalamaha.com.ua/uk/>. – Назва з екрану.

Семенченко Марія. Читацька насолода від Володимира Рутківського [Електронний ресурс]: [веб-сайт]. – Режим доступу: <http://litakcent.com/2011/10/17/>. – Назва з екрану.

Щедрий-талант Володимира Рутківського [Електронний ресурс]: [веб-сайт]. – Режим доступу: <https://nbu4kids.wordpress.com/2012/04/18/>. – Назва з екрану.

Залізник Сашко Про книги Володимира Рутківського [Електронний ресурс]: [веб-сайт]. – Режим доступу: <http://indragor.org.ua/news/>. – Назва з екрану.

Суми, вул. Петропавлівська, 51
тел./факс: 22-00-82, тел. 22-00-66, 22-00-82
e-mail: sodb@ukr.net
<http://sodb.sumy.ua>